

فرهیختگان / رامبد جوان به همراه نگار جوهریان در فیلمی بازی کرده‌اند به نام «پریدن از ارتفاع» کارگردانی حامد رحبی. این فیلم محصول مشترک ایران و فرانسه است قرار است برای نخستین بار در جشنواره برلین به نمایش درآید. بخش پانورامای جشنواره فیلم برلین ۲۰۱۵ میزبان این فیلم به همراه ۳۳ فیلم دیگر است. شصت و پنجمین دوره جشنواره فیلم برلین در فاصله روزهای ۵ تا ۱۵ فوریه (۱۶ تا ۲۶ بهمن) برگزار می‌شود.

فرهنگستان| انتشار عکسی از گرمید لولایی در فیلم «سه بیگانه» در سرزمین ناشناخته» به کارگردانی مهدی مظلومی این شبانه را ایجاد کرده بود که شواهدی بین این فیلم و حسن روحانی دارد. حالا مسعود درایی، تهیه‌کننده این فیلم شباهت به رئیس‌جمهور کشورمان را رد کرده است و به ایسکانیوز می‌گوید: «آرایش مو و ریش حمید لولایی در مقایسه با رئیس‌جمهور کاملاً متفاوت است. ما هنگام تست گرمید لولایی تالار جشن کردیم که وی شبیه به رئیس‌جمهور نباشد. «سه بیگانه» در سرزمین ناشناخته» نخستین فیلم بلند سینمایی مهدی مظلومی داستان سه مامور خارجی را روایت می‌کند که برای انجام عملیاتی با یک نقشه دقیق و از پیش تعیین‌شده وارد ایران می‌شوند و...

فرهیختگان مذاکراتی جدی با دنی بویسل برنده جایزه اسکار برای فیلم سینمایی «میلیونر زاغه‌نشین» انجام شده است تا سومین فیلم از مجموعه زامبی‌ها را به عهده بگیرد. دنی بویسل دو فیلم ترسناک «۲۸ روز بعد» و «۲۸ هفته بعد» را کارنامه‌اش دارد و حالا قرار است سومین فیلم این مجموعه را با عنوان «۲۸ ماه بعد» به عهده گیرد. این فیلم که جلیلیان مورفی نقش اصلی آن را بازی کرده، درباره معدود انسان‌های باقی‌مانده در روی زمین است که چهار هفته پس از انتشار یک ویروس مرگبار در سراسر کره زمین مجبور هستند با زامبی‌ها و مردگان متحرک آمیختار که به علت ابتلا به آن بیمارستان وضعی پیدا کرده‌اند، مبارزه کنند.

فرهیختگان: یک دعوتنامه برای مارادونا ارسال شده است تا میهمان ویژه مسی و سومین جشنواره فیلم فجر باشد. البته این دعوت از سوی جواد نوروزبیگی انجام شده که تهیه‌کننده فیلم تازه بهرام توکلی به نام «من دیه گو» مارادونا هستم» است. نوروزبیگی این خبر را در مراسم معرفی و رونمایی فیلم جدیدش در پردیس سینمایی ملت اعلام کرده است. «من دیه گو» مارادونا هستم» فیلمی اجتماعی با رنگ‌های طنز و کمدی است.

نگاهی به جایزه‌های دولتی شعر به بهانه اعلام نامزدهای بخش شعر سی و دومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی

نگاه به شعر با چشمان کاملاً بسته

شاعرانی که با وجود این که امسال کتاب‌های شعر پرفروشی منتشر کرده‌اند در فهرست اعلام شده جایزه شعر وزارت ارشاد جایی ندارند

در میان اهالی ادبیات باز کند. نشر چشمه در ادامه فعالیت‌هایش روند انتشار چاپ کتاب شعر را ادامه داد. انتشارات دیگری که به بخشی از فعالیت‌هایش به شعر هم توجه کرده انتشارات نگاه است. نشر نگاه طی فراخوانی یکسری مجموعه کتاب شعر را منتشر کرد. در این مجموعه‌ها نام‌های آشنا و حتی جوان‌ها نیز به چشم می‌خورند. ۹۲ شمس لنگرودی در این انتشارات سه کتاب شعر منتشر کرده است. کتاب‌های «و عجیب که شمس‌ام می‌خواند»، «آوازه‌ای فرشته بی‌بال» و «تعالیل روز بر انگشتم» در سال ۹۲ منتشر شده‌اند. کتاب «به حکمت می‌بینی» نیز همین سال از هرمز علی‌پور در این نشر منتشر شده و علی باباجاهی هم کتاب‌های «در غایتی پر از ترکس» و «باغ انار از این طرف است» را هم منتشر کرده است. سیدعلی صالحی که با کتاب‌های زندگی کن بگذارد دیگران هم زندگی کند و «پنهانی چند شعر عاشقانه برای دو سه نفر» در این رایت حضور داشته است. نام‌های دیگری در انتشارات دیده می‌شود. شاعرانی مثل بکتاش آیین، که در سال‌های

دوره کتاب سال علیرضا برقی توانست به خاطر سرودن مجموعه شعر «قبله مایل به تو» این جایزه را به دست آورد. به این همگی اسماعیل با اعلام نامزدی می‌توان امید داشت که کتاب سال به دو بخش شعر و داستان نیز توجه کند. اما در همین لیستی که منتشر شده است جای خالی بسیاری از طیف‌های شعر خالی است. کتاب‌هایی که در برخی انتشاراتی‌ها منتشر شده‌اند و کیفیت قابل قبولی هم داشته‌اند. در این سال‌ها جایزه‌های کتاب سال نشان داده که نتوانسته طیف‌های مختلف حداقل در زمینه داستان و شعر را در لیست خود ببینند و تنها به نوع خاصی از ادبیات اکتفا کرده است. این در حالی است که جشنواره شعر فجر و جلال‌آل‌احمد در دوره‌های اخیر خود توانستند تا حدودی پورا را از طیف‌های محدودتر بگازرانند و طیف‌های مختلفی از شعرا و داستان‌نویسان را در جشنواره‌های خود ببینند. به این همه جایزه‌های دولتی هنوز عادت نکرده‌اند که ادبیات خارج از چارچوب‌های عرفانه شده خودشان ببینند.

دوباره با مجموعه‌های جدیدی شعر به عرصه نشر کتاب شعر بازگشته است. در این میان نامه‌ای چون احمد رضا احمدی، شمس لنگرودی، هرمز علی‌پور، سیدعلی صالحی... دیده نمی‌شود. این لیست بلندتری است این چند نامی که باید دید آیا کتاب سال جمهوری اسلامی این آثار را هم مورد ارزیابی قرار داده است یا چونان سال‌های گذشته از کنار آنها به راحتی عبور کرده است. سعی و دومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی بهمن امسال توسط موسسه خانه کتاب برگزار می‌شود.

◀ انجمن شاعرانی که دیگر نیستند

در این دوره از جایزه کتاب سال دو شعر هم دیده می‌شوند که کتاب‌هایشان پس از مرگ‌شان مورد اقبال کتاب سال قرار گرفته‌اند. الهام اسلامی همسر غلامرضا بروسان که در یک سالانه رواندگی هر دو چشمش از دنیا سبستند. اسلامی در این دوره رقابت با کتاب «تو درخت لیمو من درخت سپیددم» حضور دارد. اسلامی در این رقابت با شعورش بروسان رقابت داشته است. بروسان هم پس از درگذشتش کتابی به نام «از آب‌ها دری زیاد، به» در انتشارات شاعران روید منتشر شده است. سیدحسن حسینی هم که شعرهای منتشر نشده‌اش در کتاب «بال‌های بی‌گانی» چاپ شده است در سال ۱۳۸۳ چشم از دنیا بست و بعد از ۱۰ سال شاید جایزه کتاب سال می‌خواهد با این کار ادای احترامی به یکی از شاعران موفق انقلاب داشته باشد.

④ همه طیف‌ها یا بعضی طیف‌ها

۱۴ مهرماه بود که علی جنسی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی حکمی محمدعلی مهدوی‌راد را به‌عنوان دبیر علمی جایزه کتاب سال معرفی کرد. با این همه پارسال سی‌ویکمین جشنواره کتاب سال جمهوری اسلامی در حالی برگزار شد که در بخش شعر و داستان هیچ برگزیده‌ای نداشت. یا در سی‌امین

افشای راز کشته شدن پرنسس دایانا در تئاتر

فرهنگیان یک بار دیگر گامهای بنسبتش در راستای دستیابی آرزوهای تاریخی در تکران کلمه «فراتر از سرحد» را به پیش گرفته است. این بار با عنوان «حقیقت، دروغها، دانا» براساس سخن قزاق میگوید تا حقایق تازه ای درباره آن آشکار شود. کتاب «حقیقت، دروغها، دانا» براساس سخن قزاق ژورنالیستی است که به دنبال آشکار کردن حقایق پنهان ماجراهای کشته شدن بنسبتش دایانا در سال ۱۹۹۶ و پس از آن با انگلیسی ژورنالیست و شخصیت اجتماعی فعال در ایران و آمریکا و بارل خمدتگار نخستین خانواده سلطنتی انگلستان، محمد الفید جعفر صوری و لغوی خانواده سلطنتی از شخصیتی به هیئت سند که در این اثر نمایش داده شده است، ناپاشیا مونسوس در این اثر سعی کرده از اسرار مرگ دایانا بردارند، اسرار که سنی شده تا دست پنهان بماند.

خبرچین

سخنگوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در واکنش به لغو کنسرت‌ها:

نمی توانیم مقابل «سایر نهادها» مقاومت کنیم

فرهیختگان | لغو کنسرت‌های مجوزدار

در شهرستان‌ها به یکی از چالش‌های مهم دولت یازدهم در بخش فرهنگی تبدیل شده و موجی از اعتراض‌ها را در پی داشته است. بعد از آنکه کنسرت‌های حسین شریعیان در بوشهر و شیراز بر اثر فشار عده‌ای از گروه‌های خودسر لغو شد و نیروی انتظامی اعلام کرد ضمانتی برای تأمین امنیت برگزاری آن نخواهد داد، برگزاری شب سوم کنسرت علایم قاسم اف نیز با اختلال روبه‌رو بود. بعد از یک ساعت و نیم تأخیر و مانعیت از همراهی دخترش با او سرانجام برگزار شد. این اتفاق‌ها در حالی می‌افتد که چندی است وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر از تلاش برای امضای تفاهنامه بین نیروی انتظامی داده است تا دیگر کنسرت‌ها لغو نشود. حالا بعد از اتفاقی که در تهران افتاد، حسین نوش‌آبادی سخنگوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر از این داده است که تلاش خواهند کرد تا تفاهنامه‌هایی با سایر نهادهای مربوطه ببندند که در لغو کنسرت‌ها دلیل هستند و اینکه در مجوز کنسرت‌ها در نظر علما و فقها نیز استفاده کنند. حسین نوش‌آبادی در گفت‌وگو با ایلنا گفته است که: «منی توایم در برابر مجریان و افرادی که برنامه‌ها را اجرا می‌کنند؛ مقاومت کنیم». و خبر از این داده است که: «برای کاهش تعطیلی کنسرت‌ها درصدم تفاهنامه‌ای بین ارشاد و نیروی انتظامی امضا کنیم». و اینکه «قصداً درمورد اجرای کنسرت‌ها در نظر از حوزه‌های علمیه بیشتر استفاده کنیم». نوش‌آبادی توضیح داده است که: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مرجع صدور مجوز است. ایجاد امنیت و نظم برای کنترل محیط بیرونی کنسرت‌ها وظیفه وزارت ارشاد نیست. اگر برنامه‌ای در سالن‌های خود وزارت ارشاد با مشکل مواجه شود، موقعیت فرق می‌کند، اما اگر کنسرت در سالنی اجرا شود که برقراری امنیت آن به دست وزارت فرهنگ و ارشاد نیست؛ مسئولان ممکن است بنا به مصالحی تشخیص دهند که این کنسرت ممکن است با حاشیه‌های مواجه شود و آن را لغو کنند». ما نمی‌توانیم در برابر مجریان و افرادی که برنامه اجرا می‌کنند، مقاومت می‌کنند. فضاها را رها نمی‌شود. دیگری ارائه داده است و اینکه: اما برای کاهش این اتفاقات و برگزاری کنسرت‌های مجوزدار، درصدم هستیم که تفاهنامه‌ای بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نیروی انتظامی هرچه سریع‌تر به امضا برسد. با دستور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و سراد احمدی، فرمانده نیروی انتظامی، امضای این تفاهنامه به معنای مسخ شدن وظیفه هر نهادی است. نیروی انتظامی در حفظ امنیت و نظم و تأمین اطمینان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را یاری می‌کند و از رفتارهایی که در گذشته پیش آمده، جلوگیری به عمل خواهد آمد. وقتی تفاهنامه و توافقنامه‌ای نداریم، این‌گونه اتفاقات می‌افتد. به مدیرکل ارشاد استان‌ها اختیار دادیم که هماهنگی‌های لازم را برای برگزاری کنسرت‌هایی که مجوز دارند، انجام دهند و آنها هم موظف هستند با نیروی انتظامی هماهنگ باشند تا از این اتفاقات جلوگیری شود. وقتی مجوزی برای برگزاری کنسرت در شهرستان‌ها داده می‌شود، مدیران موظفند با مقامات قضایی و اطلاعاتی و دیگر نهادهای هماهنگ باشند تا یک برنامه خوب و بی‌حاشیه را داشته باشیم. همه این نقش‌ها تعریف شده است. اما در استان‌هایی که این هماهنگی‌ها کامل نبوده، نهادهای مداخله می‌کند و موجب تأخیر یا حتی لغو کنسرتی می‌شود. درصدم هستیم که اگر لازم شد علاوه بر نیروی انتظامی با سایر دستگاه‌هایی که وظیفه‌ای در سطح استان‌ها دارند به یک تعامل برسیم.»

کتاب يك كتاب دو/۱۶

آدلف! قصه عاشقانه ات را بگو

در این کتاب هم ما دائم با این دو فرمول روبه‌رو هستیم از طری کُستستان از طریق خلق شخصیت آدلف و معشوقاش ما با او دو قرالت از جهان روبه‌رو می‌کنند. تفاوت را براساس شباهت یا این همانی از پیش تعیین شده، در نظر بگیریم یا برعکس، از ما می‌خواهد شباهت و حتی این همانی را فرآورده اختلافی بنیادی بدانیم. مرد از خود می‌پرسد چه می‌شد اگر زن بیشتر فداکاری می‌کرد؟ چه می‌شد اگر یک موقعیت شغلی عالی در انتظارش بود؟ پول نداشتن یا ثروتمندی در نقشی در زندگی دارد؟ و سپس دوباره موقعیت را از این نظر تجزیه و تحلیل می‌کند. این شیوه روایت یعنی اینکه رمان کهنه نمی‌شود؛ رمان تنها مسیر ۲۰۰ ساله را در فواصل زمانی نشان می‌دهد که طرح داستان مرتبط با آن است. از این رو کُستستان در کتاب آدلف با مهارت کم‌نظیری توانسته روایتی مکرر از قصه عاشقانه شخصیت خود را کتاب خود ارائه دهد. نمونه‌ای که پیش از آن دیگر نویسنده‌ان فضا را فرسای می‌زدند در دستاورد جابریان خدو. نویسنده‌ای که یکی از اربابش - به خوبی ارائه داده است.

✽ قهرمان زمان ما / میخائیل ایروویچ لرمانتف

نگاهی به جایزه کتاب سال

از غفلت ناخوش تا غافلگیری خوشایند

علیرضا بهرامی
دیپیر جایزه شعر خبرنگاران

وقتی که جایزه کتاب سال، فراخوان داد به هر ترتیب، نرسد دو مجموعه شعر منتشرشده‌ام را در سال ۹۲، به دیپارخانه آن که اتفاقاً در همسایگی محل کارم قرار دارد، تحویل بدهم. از این رو وقتی نامزدهایش را معرفی کرد و من هم از طریق دوستی مطلع شدم که یکی از کتابهای از میان حدود دوهزار مجموعه شعر منتشرشده در سال گذشته، جزء ۹ نامزد نهایی این جایزه شده است، غافلگیر شدم اما این غافلگیری اصولاً نبود. به هر حال به‌عنوان یک فعال حوزه شعر، از اینکه کسانی به این شاخه از فرهنگ و هنر کشور، از هر طریقی توجه کنند، طبیعتاً خوشحال می‌شوم. حال آنکه

گروهی به اثر من هم توجه ویژه کرده باشند، طبعاً بیشتر خوشحال می‌شوم. اتفاقاً در این روزها در اندیشه‌ی بومد هم به برخی‌ها که سکوت دیرپای من در جایزه کتاب سال شعر «خبرنگاران» و یا توجه به اتفاقا که بعد از برخی جایزه‌های دیگر رخ داده، به پنهانی اعلام کنیم دو مجموعه شعر، من این جایزه را دریافت نخواهند شد. بعد یک لحظه به این فکر کردم که شعرهای من چه گناهی کرده که هیچ‌گاه فرصت این را ندارند که در جدی‌ترین و مستمترترین جایزه غیررسمی کشور در حوزه شعر، یعنی «خبرنگاران»، ازویلی شوند پس اعلام نامزدی مجموعه‌ای از شعرهای من کلاً اولین و با سابقه‌ترین انتخاب کتاب کشور، برای جایزه کتاب سال، غافلگیر کننده شد.

غافلگیری اصلی‌ام، این‌ها نبود. بواقع، من توانم بگویم بیش از هر چیز، از این خوشحال شدم که پس از سال‌ها فترت، پرهیز و دست و پا صبارا درافتن، جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی، از ایا باز هم به حوزه شعر و انتشاراته‌ها داستان می‌خواهد روی خوش نشان دهد و از من بهتر، اینکه این بار یک گونه و گرایش خاص را در میان برگزیدگان تا این جای کار، شاهد نستیم. واپس از انتخاب آقای منوچهر اتشی و خامس زورت پیازدار در اواخر دوره دولت اصلاحات که آن‌هم پس از مدت‌ها فراقی و کلنجار صورت گرفته بود، در سال‌ها و دوره‌های بعد در این جایزه شاهد بازگشتی به عقب افتادگی بومد هم گاهی ممکن بود از لایه‌ای آن، به شکل موردی و معدود، آثار آقای امجدی بکشد که من باید اما در نهایت به قیو و بی‌توجهی به ادبیات منجر شده بود. در نتیجه زمانی هم که خواسته شد رویی به ادبیات در این انتخاب نشان داده شود، انقدر نگاه‌های پورنگ و تنگ بود که عملاً این کار، جایزه، نسبیته شده بود به جستجوهای مناسبتی. بقیتاً آثار مناسبتی و موضوعی هم حتی اگر خوشایند برخی نباشند، بخشی از ادبیات این مملکت است و البته بخشی انکارناشدنی اما مبدلایته، همه آن نیست. این همان چیزی است که در فهرست نامزدهای بخش شعر اسمال را انتخاب با واقعیت ویژه شده است؛ چراکه در کنار آثاری از ناشرانی چون نشرستان ادب و خیمه، از جمله کتاب‌های مرتضی امیری اسفندقه و سیداکبر میرجعفری در کنار آثاری از مرحوم سیدحسن حسینی، آثاری از ناشران نو و قدیمی از نام‌های چون علیرضا پیراهن، علیرضا عباسی و نودین‌الدیام اسفندی زبیده می‌شود. این اتفاق می‌تواند نویدبخش آن باشد که پس از اتفاق‌های خشن‌ترین و قابل دفاعی در جایزه جلال اسمال، در انتخاب کتاب سال هم شاهد جاری‌شدن نگاه امیدبخشی باشیم که ما را به درک واقعیت پایان یافتن کتاب حذفی - از هر طرف - در دنیای امروز می‌رساند.

جایزه‌های دولتی از یک نگاه

مسالہ هنر و جوايز هنري

داریوش معمار

دبیر جایزه شعر نیما

برای چه به هنرمند یا نساعری جایزه می‌دهیم؟ و برای چه هنرمند یا نساعری جایزه می‌گیرد؟ دو دلیل برای این موضوع می‌تواند در نظر گرفته شود. جایزه به هنری بالغ‌تر از انواع دیگر خود تعلق می‌گیرد، این بلوغ ممکن است در یک زمینه خاص باشد یا در نظر گرفتن مجموع استعدادهای هنرمند. جایزه می‌تواند به هنری که به هنرمند اضافه می‌کند و نه چیزی از او می‌کاهد، در تمام دنیا آثار جایزه‌بردارتی هستند و جنبه حمایت معنوی و مالی از هنرمند دارند و روشی هستند برای معرفی و خلق و ویژه هنر، اهمیت غیردولتی بودن، جایزه لایالی دارد که برمی‌گردد به جنبه‌های سیاست، سیاست یک هدف پیچیده و در تناسب با منافع خاص است، به همین دلیل حمایتش به اعتبار به هراه نمی‌آورد. همچنان که سیاست همه چیز را در جهت اهداف خود ازمایی می‌کند، بنابراین از جانب مردم معیاری برای سنجش کیفیت اثر هنری که مبتنی بر استقلالش ارزش‌گذاری می‌شود نیست، زمانی که دولتی به هنرمند جایزه‌ای اعطا می‌کند چیزی از اعتبار آن هنرمند کاسته می‌شود، دولتها با جایزه‌شان هیچ چیز به هنرمند وام نمی‌دهند و این هنرمند است که با پذیرش جایزه از این دست چیزی به دولتها در قبال حمایت یا شراکت سادی وام می‌دهد، این موضوع همان طور که اشاره شد برمی‌گردد به رابطه و تعریف سیاست و هنر در تعامل و تقابل با هم. این توضیح روشن‌تر است در نگاه نزدیک برگزاری جایزه شعر فجر و هنر جایزه هنری دولتی دیگری کاری مناقشه‌برانگیز است، دولت وظیفه دارد تحت عنوان حمایت‌های عمومی و ساهوردی از نهادهای، موسسات، مراکز و سازمان‌های غیردولتی فرهنگی بدون آنکه سیاست‌ورزی خود را دخیل کار کند حمایت کند و این مراکز می‌توانند سالیانه بنا به امکانات و اقبال عمومی که دارند چند جایزه برگزار کنند که مروج و راهمناهی خوداندگان آثار از یکسوی و حامی پذیرندگان آثار از سوی دیگر باشند، اما اینکه دولتی خود را متولی، مشخص‌کننده، راهمنا، تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز همه انتخاب‌های فرهنگی بداند و این انتخاب‌ها را بخشی از سیاست فرهنگی معنوس تصور کند، قطعاً نه کمکی به فرهنگ می‌کند و نه کمکی به هنر، جایزه شعر فجر در گرامه چند سلسله خود از نظری منصفانه حداقل در دو دوره و به‌خصوص در دوره آخر متولیان داشته که تلاش بسیار کرده‌اند تا زیر چتر حمایتی دولتی و برگزاری دولتی آثار چند دهه گذشته سالیانه سپردی و سانسزدی‌ری دولتی در آن باشد، اما متأسفانه نتیجه کار به لحاظ معنوی و نه به لحاظ مدنی خالی از جهت‌گیری‌های سیاسی نبوده، تا اینجا که نساعرانی تنها به اتهام صدور شدن به این جایزه از سوی متولیان، در معرض اتهام‌های نهادهای و اشخاص سیاسی قرار گرفته‌اند و از سوی دیگر مردم نیز رسمیت و اعتباری برای این جایزه در نظر نگرفته‌اند و دست آخر کیفیت مالی این جایزه نیز بیشتر زیر تاثیر تبلیغات دولتی و برنامه‌های سیاسی جامده است، به‌عنوان یک شاعر برای همه شاعران سرزمینی، احترام قائم؛ اما به هر شاعری می‌گویم در نظر داشته باشد که مردم و تاریخ هنر و هنری را می‌توانند درباره یک هنرمند تحمل کنند چر اینکه مبدل به بخشی از کانسیسم دولتی سیاسی دولتها شود و این موضوع در تمام دنیا شکلی یکسان دارد و نتایج مشابهی به بار می‌آورد.